

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

EDINOST izhaja vsako sredo; cena za vse leto je 4 gld 40 kr., za polu leta 2 gld 30 kr., za četrt leta 1 gld 20 kr. — Posamezne številke pri upravnistvu in po tračkah v Trstu se dobivajo po 3 kr. — Naročnine, reklamacije in inzerate prejema Upravnistvo „via Zonta 5“.

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu „via delle poste 10 l. p.“; vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Izzerati (razne vrste naznanila in poslanice) se zaračunijo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglasih z drobnimi čerkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

K POROKI NJEGOVE C. K. VISOKOSTI, CESARJEVIČA RUDOLFA Z NJE KR. VISOKOSTJO KRALJICINO ŠTEFANIJO.

Dne 21. avgusta 1858 so peli zvonovi i grmeli topovi po prostranih deželah mnogojezične Avstrije, bilo je veselje, bila je radost mej narodi, donele so navdušene pesmi novorojenemu detetu, cesarjeviču Rudolfu. — Tudi slovenska pesem ga je pozdravljala:

Avstriji krasnej se dedič rodi,
Prvorojenca naj Bog nam živi!

I spolnila se je naša želja, uslišane so bile vroče molitve narodov; Bog nam ga je ohranil, vzrastel je ter krasno razvil se na duhu in telesu. — Danes zopet:

Praznik obhajamo Avstrijani,
Srcem i dušo vladarju vdani;
Danes je milo nam zopet nebo,
Rudolf podaje nevesti roko,

prebledgej nevesti, hčeri onega kralja, katerega njegovo ljudstvo spoštuje i ljubi, kakor očeta; vnuki tistega vladarja, katerega mo-drost je često od evropskih narodov odvrnola krvavo svado.

To je srečna zveza, ki zopet potrjuje stari pregovor: „Tu, felix Austrija, nube!“ Trdno ste zvezani dve v Evropi najbolj sloveči, naj-bolj priljubljeni vladarski hiši; narodi se tedaj zopet veselje ter prosijo nebeskega blagoslova visocima zaročencema.

In ta blagoslov ne izostane. Kder narode in vladarsko hišo veže tako stara, tako trdna vez, kder se od presvitlega prestola utrinjajo dan na dan tolikih dobrot svitli žarki, kder je vladarska hiša z ljudstvom ena družina; tam čuje božja roka nad krono in državo, taka vez je nerazrešljiva, večna i zato je zopet pomembe poln pregovor: „Avstrija erit in orbe ultima“.

Ni države, na katero bi bili iz vseh starih krajev sveta tulili toliki viharji, kakor na Avstrijo, zibala se je večkrat, kakor čoln v razjarjenih valovih, pogreznola se ni, ohranila jo je živa ljubezen mej narodi in vladarji.

In ker je ta ljubezen od leta do leta gorkejša i srčniša, zato so tudi krepkejše vse žile državnega telesa; skušnjave zadnjih let jih niso mogle oslabiti, ker so jih gredli od prestola oživljajoči žarki.

Veliko je storil cesar Franc Jožef svojim narodom; v viharjih javnega menjenja je sedel na prestol, oklical svobodo, odpravil tlako in desetino, oznanil mir narodom.

Pravica zmaguje, pot se pripravlja boljšim časom, dan se dela enakopravnosti.

Ker vse to ljudstvo vidi i ceni, zato danes toliko srčniše, s to-liko večjim navduševanjem pozdravlja mladega, blazega prestolnika, nadepolnega prihodnjega cesarja, ki se je se svojo presrčnostjo, vlijudnostjo in enako ljubeznijo do vseh narodov splošno sočutje pridobil; zato tako veselo nasproti vriska visocej Njegovej soprogi, prihodnjeg mater i avstrijskih narodov.

Mi Slovenci praznujemo današnji dan še s toliko večjo radostjo, ker smo živo v srcu ohranili one lepe besede, katere nam je ne-davno presvitli carjevič v palači tržaskega deželnega namestništva govoril, i katere zgodovina slovenskega naroda ohrani našemu zarodu.

Kodar Vajna noga hodi,
Rudolf i Stefanija!
Blagor klije naj povsodi,
Sreče zvezda naj miglja!

PODLISTEK.

Odlomki iz mojega dnevnika.

(Spisuje Samovič.)
(Dalje.)

Jaz sem mislil, da se moti, kajti govorila je po nemški. Ko smo bili uže židane volje, pokliče gospodar pevce v sobo in dá jim do-brega vina. Flajšman se je pogovarjal se svo-jimi tovariši in hvalil lepe hčere, ter reče méni, ker méni, da ga nobeden ne umeje: Pri tej hiši bi dobro bilo za vselej ostati, vi bi najlepšo vzeli, jaz in Stupica pa drugi dve, to bi bilo življenje; a kaj pomaga, vojaki smo in moramo po tem prokletem Piemontu k zo prodajati. „Kaj bi vi radi tu pri nas ostali?“ vpraša naglo gospodinja. — Vsi smo ostrmeli: slovenska do-morodkinja, katero smo za Švicarko imeli, zdaj smo prav veselo na zdravje trčili, Janezi pa so zapeli „Trtica“; ko so nehali, reče Stupica: Prinejdunaj, sreča, da nismo nič takega govo-rili, uže veš, Flajšman, kaj; gospodinja je pove-dala, od kod je doma, kako je v Švico prišla z neko gospodo na potovanju ter se zaročila z gospodarjem, ki je trgovski agent prej bil. Volpi je bila posebno vesela, razgovarjala se je rada in ko sem omenil, da čakamo vsak dan pove-lja za odhod, ožalostila se je. Treba je bilo iti k počitku, poslovili smo se prijazno; jaz sem se še posebno za vlijudnost zahvalil in ko Volpi

roko podam, začutim v roki listek, katerega sem skrbno skrtil.

V sobi takoj razgrnem list; kaj mi neki piše ta deva? in kaj vidim: Dragi! pred peto uro me počakaj na vrtu v utici, imam Ti mnogo povedati, ne pozabi! — Kaj je to? tiče me? saj sem le malo besed še z njo govoril? Nu, na, uže vem kaj je, rada me ima. Mnogo pi-sarije sem imel tisti večer, le težko sem spol-nil svojo dolžnost, glava mi je bila teška, ko sem legel v posteljo. Vso noč sem sanjal o Volpi.

Flajšman me je zbudil o prvi zori, ko je rumenelo švicarsko sneženo gorovje. Hitro sem se opravi in hajdi na duhteči vrt v utico. Ni-sem še dolgo po jezeru gledal ribičev, ki so ribe daleč tam lovili, ko stopi Volpi v utico. Dobro jutro, gospod, prizanesite mi, da sem se zdrznola vas nadlegovati, imam mnogo z vami govoriti, čujte! Jaz sem ves vsupel pazil kaj bo. „Oh, dragi! zdahne Volpi, sploh se govori, da boste pr-magani, hočete li biti svobodni i sa-mostalni?“ — Vedno bolj je rastla moja rado-vednost. — „Jaz in mama, ki vas ima tako rada, pomenile sve se in tudi očetu vse raz-odele; zgubite se pri ugodnej priliki od vojakov in pridite k nam v hišo v zavetje. — Vaš po-veljnik vas pozabi, mislil bo, da ste kje pali in vi boste pri nas v trgovini pri očetu, ne?“ — Jaz sem dolgo molčal, stal sem pri mizici, sredi utice, in roko naslonil na Volpi — hud boj se je pričel v mojem srcu, zvestoba do cesarja in domovine se je bojevala z ljubeznijo — bil sem

kakor Herkules na razpotji. Vojak in v vojni, da bi pobegnil, kaj me čaka! To ni mogoče, ne morem, ne smem! Ako me vojna v grob ne spravi, vrnem se do nje, toda — česti ne pro-dam, domovini se ne izneverim. Rečem tedaj: Iz srca rad bi vašej želji ustregel, ali pomislite, da bi me ljudje zaničevali, da bi moral sam sebe zaničevati, ako to storim, vesel bi ne mo-gel biti, tudi če sem bogat na ptujem. Glavo je pobesila in rekla: Vi zametujete dve sreči, svojo in . . . umolknila je, sedla na plot in mi-lo zajokala. Tudi jaz sem bil ganjen, rad bi bil oboje storil in osrečil dve srci, toda po-štenje je zlato in to ne zarjavlj, ampak svojo veljavo ohrani, tako sem si mislil. Lepa Volpi, pomiri se, kar ni mogoče zdaj, zgodi se lahko pozneje, ne tuguj in preudari teški moj stan; povedi blagej svoje mater, da se srčno zahva-ljujem za sočutje in dobrohotnost. V spomin pa, da bo mislila name, ko me morebiti vo-jaska osoda premesti k velikej armadi na boj-nem polji, podaril sem jej prstan, ki sem ga na mezinca nosil. Ni se ga branila, ko srna je skočila iz ute, prestrašil sem se, da je morda kedo naju zapazil, a ona se v hipu vrne in na moj prst natakne lep, težak zlati prstan ter mi reče: Včeraj sem ga tebi kupila. Bila je objo-kana, jaz sem jo tolažil in jej dokazoval, da je vse zabadava nemogoče načrte kovati.

Zdaj zatrobi bataljonski trobentar, vsi drugi trobci ponavljajo silni klic pod orožje (alarm). — Objajem in poljubim jo iskreno: Z Bogom,

Volpi, čuješ strašni klic, morda se ne vidiva več zdrava! Kakor srna sem planol v sobo, moj tovariš Flajšman je uže vse pripravil, kar nase sem posamezne stvari nametal in hajdi po stopnicah na trg, kder se je bataljon zbiral. Nisem utegnel pozdravljat ni gospodarja ni go-spodinje. Napadli so nas Garibaldini iz gorov-ja, po noči so se tiho priplazili, zasadli neke hiše v temi konec trga in sipali moreča svin-čena zrna mej nas. Morali smo se umaknoti braneč se; le toliko časa smo se držali, da so vozove in vso prtljago v varnost spravili. Solace je čez hribe posijalo, ko smo uže daleč od trga bili; na zvoniku trga, v katerem smo bili, pa je vihrala trobojna zastava.

Volpi, to blago bitje, vedno mi je še po glavi rojilo, ko smo si mej potom pripovedevali dogodke kratkega bivanja v prijetnem trgu. Iz srede kolone sa je začel smeh, kaj pa je to? gotovo so naši lumpaci kaj naredili? — Zdaj stopi iz vrste Stupica, za njim Palčić, Flajš-man je moral biti precej zraven, kajti brez njega se ni smelo nič zgoditi, bodi si lumpa-rija ali šala, on jim je bil vodja. Permejdunaj, Palčić, kde imaš pa hlače, vpraša ga Flajšman, gotovo si kde spal — sakrabska učesa, ta bart jih boš pa fasal. Palčić je namreč pri alarmu pozabil hlače in jih je v kvartirju pustil ter v naglici ogrnul plašč. Daj, komašne raztegni, da se ti ne bodo „gate“ videle, ukaže Flajšman, ako te Jaka zapazi, sv. Peter ti jih 25 ne od-vzame. Jaka je bil novi stotnik, ker je nekako

Vpliv

nekdanje. — hvala Bogu, prošle — liberalne dobe na kmetovalca in njegovo splošno življenje.

Skoraj dvajset let je imela v nesrečo vsej Avstriji ona stranka, ki se zove liberalno, državno krmilo v rokah. Kakor mlad deček, kateri ne pozna še naravne moči vode, in torej ne ve, kaj vse hudega se mu utegne pripetiti v čolnici, plavajočem na površini vode, tako so ti gospodje podili državni čoln po valovih svojega nazovi — liberalizma.

To je bila za nje res prijetna vožnja, ali neskušeni in navajeni samo lahkega in razmišljenega življenja, pripeljali so čoln ne v varno pristanišče, ampak tretji je ob trdo skalo, na kateri se jim je razbil, in sami so se s težavo oteli na golo skalo.

Takih krmarjev ne bi gotovo nihče obžaloval, in to tem manj, ker je znano, da so vse to delali radovoljno, da bi tako še druge v nesrečo pahnili — ali za temi krmarji zdihuje na tisoč — na milijone ubožega, vzlasti kmetijskega ljudstva. Kakor ubogi popotnik, kateri se je z velikim trudom otel z razbite ladje na golo skalo ali pusti otok, da si tam saj za malo ur podaljša svoje borno življenje, tako je pahnen z razbite državne ladje tudi naš ubogi kmetovalec na golo skalo, na pusti otok, od koder ne more ni naprej, ni nazaj, ni živeti ni umreti.

Zapravljiva gospodarska politika nekdanje liberalne gospode je imela tudi na preprostega kmetovalca jako slab vpliv. Kolikokrat se je čulo iz ust preprostega kmetiča: Ako velika gospoda tam na Dunaji tako lahkomisljeno denar zapravlja, kaj hoče kedo njemu, ako si kečad kaj boljega privoščil, če tudi pri tem svoje malo premoženje zapravi. Nekdaj, če prav ne bogat, pa vendar ob svojem živeti kmetič, pričel je lahkomisljeno živeti, za dom ga ni bila več skrb, vsečista mu je puška, gostilnica in igra, pri čemer je njegovo malo premoženje začelo iti vedno bolj pod nič, in to je šlo dotle, da so ga drugi iz hiše spodili.

Pravdnih in drugih paragrafov so nakopili in tu kupe, in to takih, kateri tožnim strankam, namesto da bi se v primerno kratkem času končale drago pravde, provzročujejo le še novih zamotanj, ter nakladajo jim vedno večjih strokov.

Za kolek, ako ga kmetič le za 4 kr. premajhnega kupi, ali ako se zgodi, kar ni redko, da ga kaka taka žival, kateri Nemec „stempelfresser“, Slovenec pa menda „kolkojedec“ pravi, mora za to ostro po postavi povekševalno plačati. Kam tedaj pride ubogo ljudstvo, ako se ta njega glodajoči črv ne zatrel?

Ljudstvo je, žalibog, da moram resnici na ljubo in nam na smrtno povedati, uže strašno demoralizovano. Mislil bi človek, da ob lepih pomladanskih, poletnih ali jesenskih dnevih ne najde kmetovalca pri sodnji, pa da bi ga tudi z lučjo tam iskal. Ali žalibog, da je temu prav nasprotno. — Upije se, da je pomanikanje delalec in da so ti dragi, a od kod to?

Pojdi kedaj ob lepem dnevi, kadar se na polji najlepše delati dá, v sodnjo, pa bodeš videl, kde so delalci, in to najbolj in doma najpotrebnejši delalci — gospodarji!

Tam jih najdeš cele rajde, da, na stotine se uže smeje šteti. Tam nekateri potrti ves dan, in zgodi se nemalokrat, da tudi nič ne opravi, torej je dan zgubljen za prazen nič. Potem mu zopet sodnik ukaže, naj pride drugi dan in nemara še tretji, in tako ni tega romanja nikoli konec. Iz tega izvirati pa dve veliki škodi: prva je zguba toliko zlatoga časa, kateri, ako bi ga bil kmetovalec doma pri delu porabil, donasal bi mu stoterni dobiček; druga pa je moralna, kajti pri toliko vsakdanjskih tožbah se kmet

gotovo nič dobrega ne navadi, ker prepri in kletvine, krive prisage — vse to kaj slabo vpliva na njegovo moralno življenje.

Kmetovalec večkrat poslušajoč take prepire, dobi sam neko nagnenje do tožb, kar nam vsak dan z sto in sto zgledi potrjuje, saj vidimo, kako se sosedje tožarijo za malo šibico, ako je je drug drugemu vzdel po nevedoma ali kakor si bode. Pojdimo sedaj še en korak dalje. Ko je po dolgoletnem trudu tožnik vendar le prišel do svoje pravice, naredi svojemu nasprotniku, ako ga ta uže mej tem časom ni plačal, rubežno cenitev in prodajo. Posestvo nasprotnikovo je cenjeno na toliko sto ali tisoč goldinarjev, in tirjavec upa, da bode vendar le enkrat pošteno plačan. Ali kaj se zgodi? Ko pride dan prodaje, nemajo skoraj nihče prodati, kajti hudobni dolžnik je razdril streho na hiši, odtrgal vrata in okna in vse sploh, kar se je dalo odtrgati, ter za slepo ceno prodal — pustil pa le golo zidovje, ako še tega iz maščevanja ni podrl.

Po senožetih, sadnih vrtovih in sploh povsod, kodar raste kako drevo, sekira je neusmiljeno pela po lepih drevinah. Da, še celo zemljo z njive je sosedu prodal, da jo je ta na svojo izvozil. Vprašujem tedaj: Kaj se tedaj prav za prav čeni, ako se smejo vse na cenjenim zemljiščih stojčee ali raztoče stvari poškodovati ali še celo hiša podreti?

Nam je to neresljiva uganka, katero so nam zastavili pred dvajsetimi leti državni čolnič vodči gospodje.

Skraini čas je pa, da bi se z modrimi, stvarimi primernimi ter praktičnimi narodno gospodarskimi postavami temeljito rešila. To tedaj je sad onega pogubonosnega upliva tiste stranke, kateri je še pred nedavnim sama s toliko težavo sebe rešila iz razbitega čolna na peščeni prod. Mi pa upamo, da se bode sedanja pravnična vlada na vso moč prizadevala z umnimi in pravičnimi postavami pobitemu in ranjenemu kmetu na noge pomagati, ter ga dovesti do tistega blagostanja, katero uživajo drugi narodi pod umnim in pravičnim vladanjem. Z.

Agrarne razmere V BOSNI IN HRCEGOVINI.

V Bosni in Hrcegovini ljudstvo ne more k miru priti, vedno dohajajo iz teh dežel tožbe, da Turki s kristijani se zdaj ravna, kakor so bili navajeni pod turško vlado in da se gosposke premalo brigajo, da bi se žalostno ljudsko stanje zboljšalo. Vseled tega stanja so hrcegovski kristijani izročili cesarju spomenico, ki se tako le glasi:

„Vaše Veličanstvo! Najbolj skeleča rana, katera Bosni in Hrcegovino skleli, agrarna je razmera mej agi in ljudstvom. Ubogo ljudstvo je vse surovosti in nasilstva turških okrutnikov prenašalo, ali nasilstva turških ag, ki si prizadevajo progati ljudstvo s posestva in dedovine, tega ni moglo prebiti. Ljudstvo še prebije, da se zacelje rane, kateri mu je vsakala stara uprava; ali živeti ne more, ako se mu, kakor hitro mogoče, ne zaceli rana, na kateri umira, ako se ne reši agrarna prašanja.

Pred Bogom in Vašim veličanstvom se slovesno upiramo vsem dogovorom, katere je, kakor se trdi, sklenolo ljudstvo z agi po zasodnju, te dogovore so ljudstvu le vsilili občinski načelniki se silo, prevaro in brezprimernim mučenjem.

Vaše veličanstvo! Rešitev agrarnega prašanja ne bi tako težavna bila, dosti je, da se to prašanje razbistri in preišče, kako so ga age zamotali. Nič enacega se v Evropi ne nahaja. Zemljišča so pripadala večidel ljudstvu, katero jih je obdelovalo, ali občinam ali državi. Občinska posestva so tudi ostala občinam; državna posestva

si je osvojil sultan in tudi ljudstvo je obdržalo svojo zemljo, pa neznozna bremena so se nanja naložila. Bosniškim in hrcegovskim gospodom, ki so sprejeli novo vero, niso se potrdile le posestvene pravice, temuč imenovani so bili tudi za fevdalne gospode kristijanov in dobivali od teh razne davke. Aga tedaj ni zemljiški vlastnik in kmet ni zakupnik, ampak podložnik agi in tak bi moral ostati, dokler sedauje fevdalne razmere trajajo.

Davki, kateri so se ljudstvu nakladali, bili so zelo različni.

Oni so se vedno množili v tistej meri, v kateri se je odvisnost ag od sultana manjšala, in samo ob sobi se umeje, da je moralo ljudstvo nositi bremena, katera je sultan agam nakladal. Tako se je zgodilo, da se je petina pridelka promenila v četrtino in ta v tretjino. Da je moglo ljudstvo grozna bremena nositi, poprijelo se je novih del; začelo je sekati občinske gozde, ograjati občinske travnike in od tistih časov so goljave in ograje. Potem si je kmet iz lastnih sredstev postavil kočjo in poleg nje večidel majhen vrt napravil. Turška vlada, ki je to prav dobro vedela, nikoli ni hotela agam dovoliti, da bi davke pobirali od teh goljav, vrtov in ograj.

Pod vlado Vašega veličanstva pa so se prošnje ag uslišale; verovalo se je njihovim neresničnim besedam; ljudstvu so se naložila nova bremena in mora agam dajati maslo, sir, orne, drva, oglje itd. To tlako je turška vlada večkrat odpravila, in če so se od ljudstva vendar le take davke zahtevale, ni bilo to zakonito, a to nezakonitost so sedanje sodnje v zakonitost promonile.

Vaše veličanstvo! tudi take bremena so se pod vlado Vašega veličanstva otežila: Davek od ovac, zaradi katerega je vstaja leta 1875 vstala, povišal se je; uvedel se je davek od drv in oglja, katerega pod turško vlado nikoli ni bilo.

Vaše veličanstvo! Teško je Bošnjakom in Hrcegovcem s tlako delati ceste, vendar bi se to še prebilo, ako bi se delale ceste tam, kder bi ljudstvu bile na korist.

Vaše veličanstvo! Ljudstvo v Bosni in Hrcegovini prosi in želi državljanskega zakona, da se ne bo še vedno sodilo brez zakonskih določb, prosi vredbe agrarnih razmer, od katerih zdaj država nema nobenega dobička, ljudstvo pa škodo trpi; prosi primerne občinske vredbe, da bode zastopano v občini, v okraju in deželnem zboru po izvoljenih poslancih; ono prosi, naj se ustanovje šole ter se mu dadó taki uradniki, ki umejé ljudstvo in ljudstvo one.“

Iz te skromne prošnje se pač vidi, da v novej Avstriji ni vse v redu in da tako gospodarstvo, kakoršno je zdaj, ne sme in ne more dalje trajati, ker bi se sicer dežela gonobila, zaupanje do vlade zatrla in nastali bi novi neredi in nove nevarnosti. — Dokler nova Avstrija ne dobi dobrih, poštenih in tacihi uradnikov, ki so popolnoma zmožni deželnega jezika, tam doli ne bo ni napredka ni sreče. — Nesreča je največja ta, da vpliv z Dunaja paralizira madjarska vlada; Bosna in Hrcegovina imate dva gospoda, dvema gospodom pa ni mogoče služiti. Z Dunaja bi se utegnolo še kaj pričakovati, ali iz Pešta ni prišlo in ne pride nič dobrega; saj Madjari prav zdaj na to delajo, da se v šole v Sarajevu uvede — madjarski jezik!

Dopisi.

Iz Trsta, 30. aprila 1881.

Nič posebnega in novega ti ne bodem danes pisal, ampak kaj navadnega, kar pa vendar zamolčati ne morem, menim namreč znanost zemljepisja c. k. poštnih uradnikov v Trstu, kajti ta znanost mora velika biti, ako se pomisli, da pismo iz Trsta v Lokvo (Corgnale)

hodi 14 dni, mej tem ko je iz Trsta v Lokvo le 3 ure hoda. Čujte dogodek:

Otdal sem pri tukajšnji c. k. pošti pismo z razumljivim slovenskim naslovom G. J. T. v Lokvi (Corgnale) per Dicača i glej, pismo pride še le po minolih 8 dneh prejemniku v roke, ko je uže po Hrvaškem in Ogrskem romalo in še le madjarski poštar je vedel, kde je Lokva (Corgnale), kar v Trstu niso vedeli. Res je, da je pri Reki vas, kateri se pravi Lokve, tedaj podobna, a vendar ne enaka, a to se toliko manj da opravičiti, ker je bila pristavljena železnična postaja Divača. Če se utegne kdo izgovarjati, da se je to le slučajno zgodilo, moram za drage mi take slučaje povedati, da se to po večkrat na leto pripeti. Nehoté se mi sili na misel arabski kapitan, ki je imel nalogo z ladjo blago iz Aleksandrije na otok Malto prepeljati, pa se je, ko je mesec dni in več po sredozemskem atlantskem i Bog ve katerem morju se brodaril, vrnel reki „Malta ma fish“, po naše „otoka Malte ni“. Tudi jaz sem mislil, da se mi pismo vrne z napisom „Lokva ma fish“! žalostni poštni časi! Priporočila vredno je, da bi c. k. poštno vodstvo pri oddaji služb skrbelo za slovenskega jezika zmožne uradnike, saj so uradniki zavoljo nas in ne mi zavoljo njih na svetu.

Žalostno je tudi slišati, kakor si, draga Edinost, uže večkrat poročila, da je med Trstom in Lokvo vrtnec, ki pisma pošira, ki se pa do sedaj ni še našel. Mirko.

Iz materijske županije, dne 1. maja 1881.

Zastran vredbe zemljiškega davka. Za popravljenje novih posestnih pol (mernih pognojev) je še čas do 15. junija t. l. to je 9 dni pred Kresom. Kdor se v tem času ne oglasi, če tudi vidi, da se mu krivica čini, bode moral 15 let odrajtovati davek, če prav zemljišča ne bode užival.

Zdi se nam nemogoče, da se do tega časa v naši županiji ta stvar uredi in reklamacije vložé.

Ubogi preprosti kmet hodi nekoliko gledat na mapo, na kateri se nahajajo parcele, da bi videl, kako njegove parcele stojé in v kojem razredu so; koliko pa preprosti kmet to umeje? Toliko kakor zajec na boben. — Župan nema časa, da bi vsacemu vse raztolmačil, nekoliko mu kaže občinski sluga, ki pa sam nič ne pozna, — in kmeta drži do 2. ali 3. ure popolnoči, nazadnje pa ostane vse, kakor je bilo.

Občinarji, zakaj niste poskrbeli za moža, ki je več v teh zadevah, kakor so to storilo druge občine, da važno to stvar vredó?

Politični pregled.

Cesarjeva Rudolfa nevesta kraljčica Štefanja se je 6. t. m. po zahodnej železnici so svojima roditeljema pripeljala na dunajsko železniško postajo. Tu jo je sprejel cesarjevič Rudolf, večkrat jo poljubil i potem predstavil svojemu očetu cesarju, ki je njej roko podal ter jo na čelo poljubil. Mestni župan pa jej izročil šopek belih cvetic, katere je hvaležno sprejela. Potem so se odpeljali, cesar z belgiškim kraljem in zaročnica z belgiško kraljico v Schönbrunn, kder je goste cesarica z vsem dvorom presrečno pozdravila. Ogromna množica ljudstva se je zbrala na železnici ter je po vsej poti do Schönbruna visoko gospodo navdušeno pozdravljala.

Od tega do poročenega dne so prihajale mnogobrojne deputacije čestitat zaročencema in vrsile so se sijajne veselice, katerih ni mogoče popisati.

Poroka je bila včeraj v avguštnske cerkvi, poročil je visoka zaročnica praški véliki škof, kardinal Schwarzenberg. Oba sta krepko odgovorila: „da“! Bog jima daj srečo!

Grof Taaffe je 2. t. m. v poslanskej zbor-

neotesano z vojaki govoril, zato so mu dali ta priimek, bil je stari Kranjec v pravem pomenu besede, strog ni odpustil nobene kazni. Ker je Palčić v prvaj vrsti stal, zamenjali so, da je v sredo prišel, kajti takrat so bile še tri vrste pri armadi. Pa kakor se mu je vsaka lumparija postročila, to pa se mu ni moglo, da bi bil druge hlače dobil. Ko pridemo v prvo mesto ali trg, reče Stupica, pomaloma te z modro barvo. Kar je četvorica sklenola, to je tudi izvršila in če je pri tem še tolika nevarnost bila. (Dalec prih.)

Vrhnika v starem veku.

(Zgodovinska črtica.)

Vrhnika je tako stara, kakor Ljubljana. Prvo sled v zgodovini o Vrhniku nahajamo v pravljici o kraljevem sinu „Jazonu“, katere pravljica se tudi „potovanje Argonavtov“ zove. Jazon je bil namreč iz dežele Kolhida odpeljal lepo kraljevo hčer Medejo ter z njo in z svojimi junaki odjadriral na ladji Argo po reki Donavi, prišel v Savo pri sedanjem Belgradu in iz Save v Ljubljano.

Kder je zdaj Ljubljana, ondi je bil ustanovil baje staro Emono, in na mestu današnje Vrhniko Navport, kakor so stari Rimljani ta kraj zvali. Argonavti so se svojo ladjo pripluli

do Navporta, a potem so jo — kakor pravljica dalje pripoveduje — valili po valjarjih čez suho zemljo do Jadranskega morja. V tej pravljici ne utegne druge zgodovinske resnice biti, nego ta, da so kranjsko deželo, posebno pa njeno središče, uže starodavni narodi od Črnega in Kaspiskega morja preiskovali in po rekah Donavi, Savi in Ljubljanici prišli do drugega. — Namreč do Jadranskega morja. Vtemeljtelji Emona in starega Navporta pa so bili najbrž Kelti, zgodovinsko največ znani narod mej prvotnimi stanovci naše dežele. Kelti so se bili še kacic 400 let pr. Kr. v naši kranjski deželi in sosednjih pokrajinah naselili. Ni pa misliti, da je ta narod še čisto divji bil, brez vse omike. Gotovo ne. Dokaz temu je uže to, da je zgodovinsko znan, da vedó o njem zgodovinarji mnogo povedati. Kelti so bili namreč narod lepe rasé, bele kože in živih oči, iz katerih je blisk in ogenj svigal. Rimljani so jih namreč tako opisovali, ker so se pred njimi jako bali. Vsaj je znano vsem, kateri so le malo v zgodovino Rimljanov pogledali, da je bil isti narod Kelto ali Galov, čegar ena panoga je bivala po sedanjem Avstrijskem, premagal l. 189 pr. Kr. Rimljane in jim celó glavno mesto Rim razrušil. V naših deželah so pa Kelti mirno živeli in se le napadov družih narodov branili. Lovili so divje živali, kupčevali s kožami, izdelovali si še orožja in orodja iz kamena, zezeza in bronca. Ti Kelti in sicer pleme Tavriskov, bili so razen glavnega mesta stare kranjske Emona ustano-

vitelji tudi stare Vrhniko, t. j. Navporta (Navportus). *) kakor poročajo stari zgodovinarji. Keltski jezik se v Evropi dan danes več ne govori, ali učenjaki dokazujejo, da imena „Alpe“ (planine) „Sava“ so keltska. Le Irci na Irskem so potomci starih Kelto.

Stari Navport je moral biti precej velik kraj. Ko popisuje rimski pisatelj Tacit vstajo rimskih vojakov, kateri so imeli po letu tu, ali v ljubljanske okolici svoje polatne tabore, primerja staro Vrhniko „municipiu“, t. j. mestu. Kde je to staro mesto bilo, to se na tanko ne ve; nekateri preiskovalci starin ga iščejo mej sv. Trojico in Ljubljano, kder se je največ starin iz rimskih časov našlo, drugi pa mislijo, da je bil stari Navport tam, kder so dan danes Mirko in Verd (vasici pri Vrhniku), kajti tu se je našlo pod zemljo staro zidovje, nasipi, mrtvaške urne (posode) in druge starine.

Vrhnika je bila zelo važna stacija rimske ceste, ki je držala od Ogleja (Aquilija) skoz Ajdovščino, Hrušico in Logatec na Ljubljano (Emona). Rimski pisatelji nam celo pripovedujejo, da je bilo od Logatca (Longatico) do Navporta 6 rim. milj, od Navporta do Ljubljane 12 r. m. (5 rimskih milj pri priliki 1 avstrijska milja).

Pri starem Navportu je imelo rimljansko

*) Tako (Navportus) so zvali Rimljani tudi Ljubljano, ki pri Vrhniku izvira.

vojaštvo močen tabor, ki je obsegal 4 orala v podobi čveterokota, ki je meril na vsako stran 80 sežnjev. (Enako utrjen tabor je bil tudi v Ajdovščini pri Vipavi). Na visočinah, ki so mej Vrhniko in Logatec, bilo je pa veliko zidovje, in nasipi, ki se še dan danes „ajdovski zid“ imenujejo. To so bili okopi, kakoršne so Rimljani nastavili še drugod, n. pr. pri Trojanah ob stajerskej meji, na Hrušci, kateri naj bi bili branili divjim narodom (barbari) so jih Rimljani svajli vhod v Italijo.

Za kupčijo z Italijo in severnimi deželami je bil stari Navport važnejši nego Emona, vsaj je iz starejih pisateljev nekako razvidno, da utegne rimska kolonija (naselbina) na Vrhniku starejša biti, nego Ljubljana.

Na Vrhniku so častili vedno boginjo brodarjev Aequorno (Ekvorno), kakor tudi drugod, kodar so bile ladjestaje ob Ljubljani in Savi.

Stari Navport je bil torej imeniten, nova Vrhnika pač ne tako. Bil je sicer ta kraj važen, ker je bil na glavnej cesti, po kateri je bil živahen promet iz Italije proti severju in nasprotno. Ali zgodovinski važnosti o Vrhniku iz srednjega in novega veka je le malo poročati. Turki so od l. 1400—1600 po vsem Kranjskem zeló ropotali; niso torej tudi Vrhniki prizanesli. Tako beremo, da so l. 1497 tod razsajali.

Po „Dimitzu“ J. L.

nici izjavil, da vlada letos stoji na trdnjših tleh, da je njeno položje boljše, nego je bilo lanske leto; rekel je tudi, da se bo opiral na večino državnega zbora, ker se ta prizadeva zato, da se državna celota obrani. Z veseljem pozdravljamo to izjavo, ker je nam poročilo, da grof Taaffe z nami dobro misli ter da bo odšel odločno postopal; ustavoverna stranka je s temi besedami dobila hud udarec.

Z Dunaja nam je minoli teden došlo mnogo dobrih novic. Omenili smo bili že grof Taaffejevo izjavo, iz katere se vidi, da vlada trdno stoji ter da se je oprla na državnega zbora desnico, ki se je tudi zelo okrepila in ojačila. Mnogo levicarjev je uže sprevidelo, da je njihova stvar izgubljena, zato so začeli omahovati in se desnici približavati. Zadnji Riegerjev govor v poslanski zbornici je tudi zelo vplival in kar mu je dalo še posebno veljavo, to je, da se je sam cesar jako pohvalno o njem izrekel. Veselje so nas tudi besede, katere je naučil minister baron Conrad v proračunski debati govoril, naglašal je, da se v šolah na Slovenskem slovenskemu jeziku dá popolna pravica; glede češkega vseučilišča pa se je sklicaval celo na cesarjevo besedo, kar je slovanske poslance jako vzradovalo, onim centralistom pa, ki so namerjavali na omenjeno vseučilišče svojo jezo izliti, sapo zaprlo.

Tržaški poslanec, g. Teuschl je v poslanski zbornici hudo napadel primorske Slovence ter zramotil slov. jezik. G. Teuschl naj bi ostal pri svojem kopitu, a ne vokal se v reči, katerih nič ne umeje. — Gosp. dr. Tonkli mu je tudi povedal, kar mu je šlo.

Mej Nemci so vendar še taki, ki so nam pravični, tako je nekdo pisal zadnji teden v Linzer Volksblatt za jezikovni zakon ter rekel, da vlada priznava, da so uradniki za ljudstvo a ne ljudstvo za uradnike na svetu, in zato je zaupala, da uradnike pri občevaranju z strankami morajo rabiti jezik, kateri ljudstvo v deželi govori. To je prav dostojno in pravično. Ako se trgovec uči ptujih jezikov, katere v trgovini potrebuje, zakaj bi se uradnik ne naučil jezika, kateri mu je potreben v uradovanju?

Madjarski vplivni krogi se prizadevajo, da se odpravi na Reči hrvaška gimnazija in velika županija, da se potem lažje reši reško prasanje. — Reka ne bo madjarska, pa naj se Madjari na glavo postavijo.

Na Ruskem juče vedno bolj proganjajo. Generalni governer v Odesi nema dosti vojakov, da bi mogel proganjaju konec storiti; zato so mnogo vojske iz Kijeva v odedski okraj poslali.

Ruskemu carju so predloženi trije načrti, kako bi se nihiliški ukrotili. Prvi načrt: skrajna strogost brez liberalnih reform; drugi načrt: obsežne liberalne reforme, splošno pomilosoženje, i če to ne pomore: najostrejša reakcija; tretji načrt: najhujša strogost zoper nihilište, h kratki pa naj se željam in težnjam boljšega dela ruskega ljudstva ustreže in izvedo naj se reforme, katere je uže pokojni car pripravljval; zadnji načrt se utegne sprejeti.

O ruskih zadevah poročajo nemški časniki dosti izmišljenih reči; ako bi res tako bilo, kakor Nemci lažejo, uže davno bi Rusija bila razpala. Zadnje dni so planoli na ruskega carja i carice ter pisali, da hoče z Ruskega ubegniti. Vse tako in enake vesti so izmišljene; resnica pa je, da car noč i dan dela na pretiranjem ter vse važnije reči ministerstvom pregleduje. Politične reforme sicer še niso zgotovljene, a finančne se še ta mesec razglase; carju je veliko na tem ležeče, da se varčno gospodari; začel je najprej pri dvoru ter tu 4 milijone rubljev letnih stroškov izbrisal, pri vojaštvu pa se ima po danih prena-rezbah 25 do 27 milijonov rubljev na leto prištediti. — Prazno je tudi vse, kar nemški časniki govoré o caricinem strahu in boleznii; carica živi, kakor je vedno, tihotno sredi svojih otrok ter skrbi za dobro njihovo odgojo.

Črnogorski trgovinski prapor je določen in bode modro-rudeče-bel; v srednjem polju bo imel knežji klobuk s cirilskima črkama H. I. (Nikita I.)

V Makedoniji so mej kristijani i Turki krvavi raspori na dnevnem redu. Turki delajo s kristijani hujšo, nego z divjo živino; oni menijo, da svojega boga čestó, ako kristijane zatirajo, po živinsko ž njimi ravnajo, ropajo jim blago, požigajo hiše i sploh počenjajo najhujša hudodelstva.

Meriditom knez Prenk, katerega je turška vlada ugrabila, ker je bil v zvezi z Albanci, prognan je v Sirijo.

Turška vlada stavi na grško pri odstopu nekaterih pokrajin te le pogoje: Grška mora dati poročilo za čast, življenje i premoženje Turkov v odstojavih pokrajinah; mora prevzeti primerin del državnega dolga; državna posestva mora odkupiti; ne sme 30 let nobenega sovraštva gojiti proti Turčiji i se z nobeno državo zvezati, ki bi vojvala zoper Turčijo. Taki pogoji ne obečajo miru.

Italija v tuneške zadeve vedno bolj drega. Kupila je zadnje dni od tuneškega beja luko Hamamet in otok Kourial, da bi francoskemu protektoratu kljubovala.

Francoska vlada namerjava od tuneškega beja za varstvo francoskih interesov zahtevati, da francoski vojniki nekoliko tuneške države stalno zasedejo i da se vsa tuneška podvrže francoskemu protektoratu. Po tem takim bi postala tuneška vlada popolnoma odvisna od francoske, kar bi Italijo zelo grizlo.

DOMAČE STVARI.

Cesarjevičeva poroka je Trst sijalno praznoval. V ponedeljek na večer ste svirale dve vojaški bandi po mestnih ulicah, spremljavalo ju je veteransko i druga društva z lampijoni, ljudstva je bilo brez števila, navdušenje neizrekljivo, svečava krasna. V tiskarnici, kder se tiska „Indipendente“, vladala pa je tema, zato je ljudstvo klicalo: „Fara i lumi!“, ker pa le ni bilo luči — i kdo bi luči iskal pri „Indipendenteju! — pobilo je ljudstvo vsa okna.

Vtorek zjutraj, ko je dan napočil, naznanilo je 24 strelcov z grada slovesni dan. Ob desetih je imel prevez škof v cerkvi sv. Jušta slovesno sveto mašo, katere so se vdeležile c. k. gosposke, c. k. vojaštvo, zastopstva in korporacije.

Ob dveh popoldne je bil obad v hotelu „de la Ville“ in odzdravilo je napitnici na Nj. veličanstvo in visoka poročenca 24 strelcov z grada.

Čarjevič Rudolf je v Zadru vprašal dva cesarska uradnika, ali ne znata hrvaški, ker nista v tem jeziku odgovarjala, i ker sta mu odgovorila, da ne znata, nevoljno ju je pokaral. Kako bi bil ravnal z Vesteneckom i lepo njegovo tovaršijo, da je šul, kako psujejo telehani slovenski jezik!

† **Josip Jurčič**. Oznanili smo uže zadnjič po telegrafnem poročilu prežalostno novico, da so je Josip Jurčič preselil v boljše deželo. Slovenija toči za njim gorke solze, ker je bil eden izmed največjih nje podpornikov in boriteljev. Nobeden ni znal še domačega našega življenja tako mično, prikupljivo i resnično popisovati, kakor on. O tem nema vrstnika i bojimo se, da ga tako k malu ne najde. To je njegova prva i največja zasluga, ker njegovi spisi so se vkoreninili v narod, zbujali ga ter ga bodo budili še v poznej bodočnosti na srečo i slavo naše domovine. — Druga njegova zasluga je teška i nevarna boritev na političnem polju; kakor glavnemu uredniku „Slovenskega Naroda“, ni mu bila pot cveticami posuta, ampak značaja, krepke volje, poguma mu je trebalo v osornih političnih časih zadnjih let. Kako naše ljudstvo ve ceniti njegove zasluge, to je kazal pogreb, zadnji četrtke; na tisoče ljudstva ga je spremlilo k zadnjemu počitku, vsi ljubljanski odličnjaki i deputacije mnogih narodnih družb, nad 40 krasnih vencev so nesli za rakvo i položili na prazgodnji njegov grob. — O tem plemenitem rodoljubu spregovorimo se pozneje. — Jurčič je bil rojen na Muljavi pri Krki 4. marcija 1844 i bil sin nepremožnega slovenskega kmeta.

Deželne in duhovne višje gosposke na Primorskem so čestitale cesarjeviču Rudolfu in kraljicini Štefaniji k poroki.

Dr. J. Bleiweis je počesčen z redom železne krone tretje vrste. Ker slovenski narod dr. J. Bleiweisa priznava za narodnega viditelja, zato to počesčenje velja vsem Slovincem.

Volitev enega svetovalca v tržaški mestni in deželni zbor se je v nedeljo za V. okraja na Opčini vršila i je bil kandidat „Političnega društva Edinost“ dr. Josip Bizjak izvoljen, ki je 128 glasov dobil. Ker je to dopolnitvena volitev le za 10 mesecev, zato se ni obilo volilcev volitve vdeležilo. Oddanih je bilo 166 glasov. Burgstaller je dobil 18 in Derin 12 glasov, drugi so se pogzabili.

V občinski tržaški svet sta bila v drugem razredu izvoljena dr. Oktavijan Monti z 87 in Fr. Musner z 86 glasovi. Oddalo se je le 90 glasov, vdeležba je bila tedaj zelo mlačna.

Volitev v tržaški občinski svet. Zadnji petek je bil v četrtem volilnem razredu v občinski svet izvoljen dr. Biasolotto. Velilcev se je vdeležilo volitve le 306, Biasolotto je dobil 301 glas.

Asilo d'infanzia Arelduca Rudolfo je ustanovil tržaški mestni svet v spomin poroke našega cesarjeviča. Dotično ustanovno pismo je uže potrjeno.

Poslavljenje. G. Fr. Dimmer, županov namestnik tržaškega občinskega sveta, dobil je red železne krone tretje vrste, potem g. Fr. Bu-jatti, tajnik trgovinske zbornice, in okrajni zdravnik v Kopru, dr. Zaharija Lion Franc-Jozefov red. — Na Kranjskem je dobil razen dr. Blei-weisa, tudi baron Apfaltern red železne krone druge vrste.

Avstrijsko-ogerski Lloyd je imel lanske leto 2 522 693 gld. čistega dobička.

Javna dela in podjetja. Pomorska vlada v Trstu 25. maja na javni dražbi odta delo luke v Izoli za 1458 gl. Ponudbe z priloženimi 145 gl. se lahko oddajo do 12. ure 25. maja v Trstu pri pomorske oblasti.

Dr. Tonkli je v državnem zboru pribojeval za popravo koroške ceste pri Plavi 40.000 gld. Ker te vsote ni bilo v državnem proračunu, zato se mora ta pomoč imenovati dr. Tonklijeva pridobitev.

Učiteljsko društvo za sežansko-komenski okraj bo zborovalo 13. maja.

Veteransko društvo na Gorlškem je sklenolo za praznik poroke prestolnika RUDOLFA in kraljicine ŠTEFANIE izročiti voščilno adresno cesarju in cesarici; vdeležiti se s 400 lampijoni pri bakljadi, katero napravi mestna občina 9. maja zvečer; vdeležiti se službe božje 10. maja ob 10 uri popoldne; napraviti domačo zabavo p. n. gospodov društvnikov z družinami v nedeljo 15. maja, 9¹/₂ uri zvečer v restavracijskih prostorih „Evropa“.

Zabavni vlak se bo vozil od 8. maja počeni vsako nedeljo in praznik ob 2 in polu iz Trsta do Kormina i se vračal ob 11 in polu po noči v Trst nazaj. Cena vožnje tja i nazaj je ta le: iz Trsta v Tržič i nazaj razred II. razred III. 1 gl. 70 kr., — Ronke 1 gl. 70 kr., — Zagrad 1 gl. 20 kr., —90 kr., — Rubija Suvodnje 1 gl. 60 kr., 1 gl. 10 kr., — Gorico 1 gl. 80 kr., 1 gl. 20 kr., — Kormin 2 gl. 10 kr., 1 gl. 40 kr., — Iz Kormina se bo vračal vlak ob 8 uri i 45 v Trst nazaj.

Ljubljanska hranilnica je na slavnost cesarjevičeve poroke darovala 100.000 gld. da se zida novo poslopje za kranjski muzej; zastavljene reči do 1 gld. vrednosti dá vlastnikom brezplačno nazaj, in od zneskov do 300 gld. ki so jih kranjski deželani dolžni hranilnici, zadrževala bo obresti le po 4 gld. od sto.

Narodna tiskarna v Ljubljani je imela 26. aprila občni zbor. Iz dotičnega računa je razvidno, da je imela lanske leto 2564 gld. 6 kr. čistega dobička, od tega se je določilo 700 gld. za rezervni zalog, 90 gld. za nagrade, dividenda se je odmerila na 4 gld. prebitok z 118 gld. se je vračunal v leto 1881. V upravnih odbor sta bila izvoljena dr. J. Zupanec, notar, in J. Hribar, glavni zastopnik banke Slavije. „Slov. Narod“ je nesel tiskarni 328 gld. 76 kr. čistega dobička.

Požarni poljejski red za Istro je cesar potrdil.

Volitve v kranjsko trgovinsko zbornico so razpisane na 17. t. m. Narodnjaki, držite se trdno i delajte, da bo trgovinska zbornica zopet narodna, kakor je uže bila. Nemčurjem treba vse iz rok izpuliti ter jih na golo postaviti, ker drugega vredni niso.

Č. baron Goedl je daroval 300 gld. da se na dan cesarjevičeve poroke šolske mladini priredi dostojna veselica; 100 gld. in 300 knjižic: Cesarjevič Rudolf, dobil je urednik „Slov. Gospodarja“ za mariborsko okolico, dekan dr. U-laga za konjsko, mestni župnik dr. Šuc za slov. grško okolico.

Gosp. Kaltenecker je nehal biti kranjski deželni glavar. 3. t. m. mu je cesar to čast vzal.

Gosp. vitez Vesteneck ima tožbo. Eden izmed obeh narodnjakov, katerega je v kazinskej kavani tako surovo napadel, vložil je tožbo zavolj žaljene česti. Radovedni smo, kako se bo Vesteneck pral.

† **Josip Freudeneich** je zadnji teden v Zagrebu umrl. On je bil velik hrvaški rodoljub; kakor ustanovitelj hrvaškega gledišča si je pridobil za hrvaški narod nesmrtno zaslugo.

Nové knjige: 1. „Razlaganje sv. rožnega venca za vse dni meseca maja.“ To je naslov letošnjim Smarnicam, katere se rabijo lahko tudi o drugih časih ter služijo za molitvenik, ker imajo v dodatku navadne molitve in cerkvene pesmi. Knjige glavni obseg pa je povedan v naslovu. Pisatelj o. Hrisogona Majarja jezik je čist in lahko umljiv. Knjiga velja v pol platnu 75 kr., v pol usnji 80 kr., vse v usnji 95 kr., s zlatim obrezkom 1 gld. 15 kr. — 2. Sveto leto, s kratkim podukom, z dotičnimi molitvami i z bogatim sestavkom vsak čas lahko zadovoljivih odpuvkov. Sestavil dr. Anton Jac. Ta knjižica je jako pripravna za zdunji čas, pa vedno področljiva vernemu ljudstvu, kateremu je namenjena. Velja nezvezana 20 kr., vezana 35 kr. — 3. Kruh nebeski. Obsega, poleg nauka in molitve o sv. rešnjem telesu, tudi vse druge navadne molitve ter se priporoča onim, ki želé imeti lepe molitvene bukve. Velja od 70 kr. do 1 gld. — Te tri knjige se dobivajo v „katoliške bukvarni“, v Ljubljani, stolni trg, št. 6. Pri tej priliki z dobro vestjo Slovincem priporočamo „katoliško bukvarno“, katere se peča z vsemi oddelki knjigotrštva, ne le s knjigami verskega zapopadka, kakor bi kdo utegnil soditi po njenem imenu, izključevajo le nepošteno in pohujljivo blago. Ustanovila jo je pred dvema letoma slovenskih rodoljubov družba, ne iz dobičkarije, temveč iz višjega namena, namreč da se olajša dobrih knjig razširjanje. „Katoliško bukvarno“ priporoča tudi to, da v svojem programu poudarja, da si bode še posebno prizadevala za slovensko slovstvo ter bode vse dobre slovenske knjige in liste imela v zalogi, ali jih naročevala, kolikor jih bo mogoče dobiti i jih bodo naročevalci želeli. In to svoje občanje izpolnjuje prav zvesto ter je prav narodna bukvarna, morda edina na Slovenskem. Naróči si kaj n. pr. v Ljubljani pri kakem bukvarji, tudi pri takem, ki velja za narodnjaka; skoro gotovo doboš na svoj slovenski naročilni list nemški odgovor, da ga moraš dati tolmačiti, ako sam nemškega ne umeješ. „Katoliško bukvarno“ pa ti postreže po volji i ti odpiše v gladke slovensčini, kar samo na sebi sicer ni nič posebnega, pa narodnemu čutu vendar le ugaja. Toraj, Slovinci, zlasti vi v Trstu, kder se slovenske knjige teško dobivajo, ako želite imeti kako slovensko knjigo, obrnite se do „katoliške bukvarne“ v Ljubljani; s tem boste podpirali koristno i narodno podjetje ter postreže se vam pošteno. —

Tihotapel na laški meji se tako množé, da je Videmska trgovinska zbornica poslala memorial ministerstvu trgovine, v katerem nasvetuje, kako bi se temu v okom prišlo.

Delavsko podporno društvo V nedeljo 15. maja ob 6. uri popoldne bode v društveni dvorani izvenredni občni zbor. Dnevni red: **volitev častnih udov.** Vsi č. č. udje so

ujudno vabljeni, da se vdeležé v obilnem številu. V Trstu, 7. maja 1881. Odbor.

Javna zahvala.

Podpisani odbor zahvaljuje se preblagorodnemu gospodu **Josipu Gorup**, veletržcu v Trstu, za podporne društvu v Trstu o priliki poroke Nj. Visokosti cesarjeviča Rudolfa podarjeno obli-gacijo za 1000 gld., katerega se naloži v večni spomin na ta dogodek kot nedotakljivi kapital društva. Bog plati človekoljubnemu in rodoljub-nemu darovalcu, katerega se bodo vedno hvaležno spominjale rodbine slovenskih delalcev in rokodelcev v Trstu in okolici. —

V Trstu, 9. maja 1881.

Odbor podpornega delavskega društva.

Lepo darilo.

Gospod Jos. Gorup, veletržec v Trstu, daroval je v spomin poroke cesarjeviča Rudolfa, podpornemu delavskemu društvu v Trstu obli-gacijo za f. 1000, — gotovo prelep dar in o pravom času in na pravem mestu. — Kedor pozna tržaško razmere, ta mora pripoznati, da je podporno delavsko društvo največje važnosti za slovenski narod v Trstu in okolici i da to društvo uže zdaj najbolj zajemlje poitalijandanje mnogih naših delalcev i malih obrtnikov, katerih je v Trstu samo v mestu nad 10.000. Dozdaj so ti naši ljudje bili primorani vpisavati se v društvo „Operaja“, katerega društva tendence so tako dobro znane, da niti ni treba popisovati jih. — Naše podporno društvo je Lahonom trn v peti, to dobro znamo, ker pa uže zdaj vrlo napreduje i ima tako važno nalogo, vredno je podpore naših rodoljubov, katerim priporočamo, naj posnemajo odličnega rodoljuba gos-poda J. Gorupa; to je vsak po svoji moči. — Kedor ne more dosti, naj da malo; kar pa dá, to da ubogim delalcem i narodu v najlepšem pomenu te besede.

Odbor političnega društva „Edinost“ se zahvaljuje vsem č. č. volilcem V. okraja, ker so možato i disciplinirano od društva priporočene kandidata z veliko večino izvolili, i se niso dali nekaterim intrigantom premetiti. — Odbor političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

RAZNE STVARI.

Največji zvonovi. Največji znani zvon na svetu je moskovski „car kolokol“, kralj zvonov. A čistega i polnega njegovega glasu ni nikdo slišal, ker je bil oškrbjen, ko so ga ulili. Ulili so ga leta 1653, visok je 7 metrov in v objemu ima 21 metrov ter vaga 4000 centov. Razen tega zvona je v Moskvi drug, ki obsega 13-metrov ter vaga 1260 centov. Njegov glas je kakor grmenje iz daljave. Za temi zvonovi so prvi štiri kineški, izmed katerih je največji 4 metre visok. Birmanci pripovedujejo o silnem zvonu, ki je neki v okolici Amarpure, pravijo, da je največji na svetu ter vaga 6000 centov, a to je menda le pravljica, ali vsaj zelo pretirano. Kapitan Burnej spominja zvona v omenjeni okolici, ter pravi, da ima 1800 centov. V mestu Rouen na Francoskem je zvon, ki vaga 20.000 kilog-ramov i pripoveduje se, da je zvonar, ko ga je ulil, od veselja umrl, ker se mu je delo posre-čilo. Novgorodski zvon je 620 centov težek, du-najski 350, erfurtski 270, notre-damski v Parizu 240, i rimski 200 centov.

Potros na otoku Niosu je usmrtil okoli 5000 ljudi, poskoval pa 1800; skode je prov-zročil na samih poslopih okoli 18 milijonov gold.

Italijanska kraljica je srečala velikonočno nedeljo majhno deklico, ki se je h kraljici pri-muznola. Kraljica jo je prišla za roko ter vprašala, kako jej je ime i koliko let ima. Deklica je brez bojazni odgovorila: „Jaz sem Aneta in imam osem let“. Kraljica jo vpraša dalje: „Kaj je pa tvoj oče?“ ter dobí odgovor: — republi-kan!

Tržno poročilo.

Kava — vedno ceneja, ker je malo prašanja. — Rio velja f. 46 do f. 69.— Java f. 80 do f. 84.— Portorico f. 94 do f. 101.— Cey-lon nat. f. 98.— f. 135. —

Oje. — Tudi vedno ceneje, posebno fino namizno; denes velja namizno f. 53 do f. 66.— jedilno f. 39 do f. 44. —

Sadje. — brez spremembe.

Riž. — v slabej menitvi, zato vedno ce-neji. — Italijanski velja f. 16¹/₂ do f. 20¹/₂, Rangoon f. 12¹/₂ do f. 13¹/₂.

Mast in špeh. — Mast je sopot poskočila i velja denes uže f. 70 do f. 71.— špeh tudi dražji, danes stane f. 59 do f. 64. —

Petrolije — ceneje, ker ni naročeb, denes velja f. 10.50 i cena mu še pade, za kesnejo dobo pa so cene trdne.

Domači pridelki — brez premembe, kakor smo zadnjič poročali.

Errata corrige.

V zadnjem broju „Edinosti“ v hrvaškem članku „O potrebi in koristi ustrojenja u Terstu jednog našeg kreditnog zavoda“, vrinolo se je nekoliko takih tiskovnih pogreškov, ki jasnost kalé. — Popravljamo samo glavne.

1. Ako zavirimo u poviest Engleske — ne: porieet Englesko.

2. Naša tergovina, obertnost i pomorstvo nači te u zavodu — ne: u narodu.

3. Ljubljanska Hranilnica i Hervatska Štedionica u Zagrebu čije dionice u vriednosti jesu se podestostoučile — ne: vrieduceti zicu se podestostoučile.

4. Konkurencije i kapitala dosta — ne: drete.

Na sto tisoč ljudi

ve hvalo za lepe, goste lasé edino obstoječej c. kr. in kr. ogersko izključljivo privilegiranej

Esenci za lasno in bradno rast,

ki tudi grinte brez sledu prežene, kakor k njej spadajočej pristnej pomadi iz stajerskih planinskih zelišč, ali orchov iz c. k. in kr. ogerski izključljivo privilegirane fabrike

M. A. Herdlička
NA DUNAJI.

WIENEN, HAUPTSTRASSE ŠT. 36

To nepresegljivo sredstvo je moja mnogo imenovana esenca za lasno in bradno rast, ki pri pravilnej rabi in s prideto pomado iz stajerskih planinskih zelišč ali orehovim izlečkom uže v kratkem času celo na najbolj golih krajih napravi goste lasé prejšnje barve! Mnogo mladih mož ve hvalo za lepe polne brade mojej esenci za lasno in bradno rast. Če lasje le izpadejo, vpliva uže v osmih dneh. pri grintah uže po trikratnej rabi.

Prav nič škodljivo in najboljše barvilo za lasé „Koppitzinal“ (brez prim esanega svinca) ki barva v vseh barvah črno rujavo ali svitlorjavo v 10 minutah pod poročtom; sivim, celo snežnobelin lasem daje popolnoma črno svitlobo. Pri rabi lasnih barvil priporočam posebno svoj „Koppitzinal“, pristno, dvojno močno pomado iz orehovega izlečka, tudi (v kozmetiki) pomado v palčicah, kakor tudi najbolj moja olja iz orehovega izlečka za barvanje in lasno rast.

Moja ces. kr. in kralj. ogerska izključljivo priv. Esenca za lasno in bradno rast

ozdravlja v vseh primerljajih bolne lasne korenike popolnoma in v najkrajšem času zagotavlja do najposnejše starosti zelo goste lasé, vpliva prav prijetno na glavno kožo, brni od vsake gihtične in revmatične glavoboli in odpravlja vse kožne nesnage. Resnica je, da je dobilo stotero oseb, ki so bile popolnoma brez brade ali plešaste, uže od enega do treh mesecev, v primeri tedaj v neverjetno kratkem času, lepo in gosto polno brado, ali goste polne lasé. Zadržajoče mnoge zahealnice so razstavljene:

Naročila naj se pošiljajo glavnej zalogi ces. in kr. ogerski izklj. priv. esence za lasno in bradno rast

Marije Ane Herdlička

c. k. in kr. ogersk. izklj. posestnici privilegija
Wien, Hauptstrasse 36
NA DUNAJI.

Cenik:

- 1 velika alabastrova steklenica dvojno močne esence za lasno in bradno rast 3 gl. 50 kr.
- 1 majhna 2 —
- 1 Alabastrova steklenica pristne pomade iz stajerskih planinskih zelišč 1 50 .
- 1 Alabastrova steklenica pristne pomade orehovega izlečka za obnovljenje las 2 —
- Pristno lasno barvilo „Koppitzinal“ za rudeče, črne, rujave, ali svitlorjavé št. 1 (plavo) št. 2 (rumeno) obe steklenici s pladnjema in krtačama velja 4 —
- 1 steklenica olja orehovega izlečka za ponovljenje las 1 —
- Pomada orehovega izlečka kozmetik v palčicah 50

Naročila iz inozemstva ali domačih dežel se proti pošiljlatvi ali porzetji ročno in naglo vrše.

Zavitek 30 kr. več.

24—5

Temeljita pomoč

vsem, ki so v želodci ali trebuhu bolni.

Ohranjenje zdravja

naslanja se večjim delom na čiščenje in snajenje sokovce in krvi in na pospeševanje dobrega prebavljenja. Najboljše za to sredstvo je

dr. Roza življenski balzam.

Življenski balzam dr. Rozov odgovarja popolnem vsem tem zahtevam; isti očisti vse prebavljaje, nareja zdravo in čisto kri, in truplo dobi svojo prejšnjo moč in zdravje zopet. Odpravlja vse teško prebavljaje, osobito gnjus do jedi, kisloto riganje, napetost, bljeganje, kré v želodci, zaslinjenost, zlato žilo, preobčutje želodca z jedili itd., je gotovo in dokazano domače sredstvo, i se je v kratkem zaradi svojega izvratnega uplivanja obče razširilo.

I velika sklenica I gl., pol sklenice 50 kr.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu porzetju scote.

Prečastni gosp. Fragner!

Naznanjam Vam, da je od Vas prejeli Dr. Rozov življenski balzam storil pri meni najboljši uvpeh; že eno leto ga rabim, in od tega časa je moje zdravje sralno dobro. — Četiri leta sem živim v Slavonji, in polleti vlada tukaj tako huda mrzlica, da se me je vsako leto lolila; toda leta 1879 sem jo s pomočjo Dr. Rozovega življenskega balzama odvrnil; prej me je mučila slabost želodca, a zdaj je ponehala. Vsled tega sem ta balzam mnogim nasvetoval, in vsakemu je v korist; bom ga dalje vsem priporočal.

Rlagovalite mi spet tri velike steklenice Dr. Rozovega življenskega balzama poslati.

S spoštovanjem Vam udani sluga

Stefan Tobl.

mašinski ključar v Egmeese, pošta Koska.

SVARJENJE!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. n. gg. naročnike, naj povsodi izrečno dr. Rozov življenski balzam iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno dr. Rozovega življenskega balzama.

Pravi dr. Rozov življenski balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca B. Fragner-ja, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 203—3. v TRSTU: P. Prendini, lekarničar; G. Foraboschi, lekarničar, Jak. Serravallo, lekarničar.

V GORICI: G. Cristofolotti, lekarničar; G. B. Pontoni, lekarničar. V OGLEJI: Damaso d'Elia.

VZAGREBU: Sigm. Millbach, lekarničar.

Vse lekarne in večje trgovine z materialnim blagom v Avstro-Ogrskej imajo zalogo tega življenskega balzama.

TAM SE TUDI DOBI:

Pražko domače mazilo
zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnamejo, ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanji, pri zlezah, oteklinah, pri izmaščenji, pri morski (mrtni) kosti, zoper revmatične oteklina in putiko, zoper kronično vnetje v kolenih, rokah, v ledji, če si kdo nogo spahne, zoper kurja očesa in potne noge, pri razpokanih rokah, zoper lišaje, zoper oteklino po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zoper raka in vneto kožo ni boljšega zdravila, ko to mazilo.

Raba je preprosta; mazilo (žavba) se namaže na platneni robec in se pritisne na bolno stran. Čez 4—6—8—12 ur se naredi nov flaster. — Zaprte bule in oteklina se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem vsi ognjico na-se, in rano ozdravi. To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga, in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna ognjica ven potegnena. Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladilno mazilno poteši. — Odprte in tekoče rane se morajo prej z mlačno vodo umiti, potem se le se mazilo nanje prilepi.

Škatljice se dobodo po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost in po njem se dobi tudi popolno uže zgubljeni sluh. 1 sklenica 1 gl. a. v.

15—2

Dunajska Bors

dne 9. aprila.

Enotni drž. dolg v bankovcih	78	gl.	60	k
Enotni državni dolg v srebru	78	gl.	90	„
Zlata renta	96	gl.	30	„
1860. državni zajem	132	gl.	25	„
Delnice narodne banke	853	gl.	—	„
Kreditne delnice	355	gl.	50	„
London 10 lir sterlin	117	gl.	90	„
Srebro	—	gl.	—	„
Napoleoni	9	gl.	31	„
C. kr. cekini	5	gl.	55	„
100 državnih mark	57	gl.	45	„

NEVARNA BOLEZEN
ki napada mnogo ljudi.

Ta bolezen se prične z najhujšimi nerodnostmi v želodcu; če pa se zanemari, napade ves život, kakor obsti, jetra in sploh vse prebavljaje, človek zelo oslabi i le smrt ga more bolečin oteči. Bolezni sami večkrat bolniki ne umajo. Ako vendar bolniksam seba vpraša, potem lahko razvidi, kdo in kakošna je njegova bolezen.

Prašanje: Ali imam kakše bolečine, ali me kaj tišči, ali teško sopem po jedi? Ali se slabo čutim, ter se mi dela omotica? Ali se moje oči rumenaste? Ali neman na jeziku, na nebu in zobeh debelega žlama, ko se zbudim in imam li slabokus v ustih? Ali imam bolečine v lednicah in na križu? Ali ne čutim na desnej strani kakor bi se jetra večala. Ali ne čutim trudnosti in omotice, ako po konci stojim? Ali je iztečanje iz ledi nekoliko ali zelo barvano in ali se dela vsodek v posodi? Ali se po jedi pri prebavljanju trebuh napljuje? Ali se naprtjajo vetrovi in se riga? Ali večkrat sreco možno ne bije? To razne prikazni ne nastopajo vse k malu, ali posamezne kolnika nekoliko časa mučijo in so predhodnice zelo hude bolezni.

Ako bi se bolezen dalj časa zanemarjala, provzročuje suh kašel in slabosti. Pozneje provzročí suho kožo z umazano rujavo barvo; na rokah in nogah je vedno mrzel pot. Ko se boaj množil bolezen na jetrih in ledicah, začnejo se tudi revmatične bolečine in navadno ozdravljajo te hude bolezni je popolnoma brez uspeha.

Zelo važno je, da se ta bolezen naglo in točno ozdravlja, precej v začetku, kar se lahko zgodi z malo zdravilom kar je pravo sredstvo, da se bolezen odpravi, da se okus vrne in prebavila v prav in zdrav red pridejo. — Ta bolezen se imenuje „bolezen na jetrih“ in pravi in najboljše zdravilo je „Shaker izleček“, napravljen iz zelišč, ki se dela v Ameriki za vlastnika A. J. White v Novem Jarku, Londonu in Frankfurtu na M. To zdravilo odpravi vzrok bolezni in bolezen samo v vseh delih prežene.

Cena eni steklenici: fl. 1.25

Zaloga — V TRSTU: Lekarna al Camello Corso 25 Giov. Batta Foraboschi; Lekarna piazza Grande: Paolo Rocca; V Zadru: — lekarna Androvič.

Vlastnik A. I. White; v Frankobrodu: (3—2)

Ravnanje z vinom

se djansko učí v novo izdani knjigi z recepti, ktera obsega: navod k požlahtenju kislega, puštega natornega vina, napravljanje vina brez grozdja: vina iz drožij (iz 100 litrov 1000 litrov) s pristavkom popolnoma zdravih snovi za

ceno domačo pijačo, in fira vina v butelije; dalje naredbo umetne prav dobre pijače iz sadu, vinskega octa, octove esence, žganja, rumu, likera, sadnih izlečkov, drožij, dišav, zdravilnih špirtoznih balzomov, mija, in nad 1000 trgovinskih stvari, ktere dajejo več ko 100 % dobička. — Cena 3 fl. — Naročuje se z gotovim denarjem ali poštnim povzetjem pri: Marija Hrdlička, c. k. priv. lastnica, Wien, Wieden, Hauptstr. N. 36, I. Stock 34. — (21—8)

Nagla in gotova pomoč

PLJUČIH BOLNIH

pri tuberkulozi (jetiki) v prvih dobah, pri hudem in kroničnem pljučnem katarru, pri kašlju vsake vrste, pri pasjem kašlju, hripavosti, teškej sapi, zaslezenju

potem pri
bramorjih, bledici, pomanj anu krvi in pri obrevanju

po polufosforo - kislem
apneno-železnem SIRUPU

lekarničarja Jul. Herbabny na Dunaju.

To zdravilo se razodeva s tem, da bolniku začne jed dobro dišati i da se zadobi mirno spanje ter se okrepi vsled pomnožene krvi, trudnost je ponudno potenje ponehata, kaštor tudi kašel vsled manj g-stoga sleza in celijo se s pospešenjem bolni pljučni deli. Mnogo zdravilnikih sprisal in zahvalnih pisem, kakor tudi natančen poduk so nabaja v kužični dr. Schwelzerja, ki je priložena vsakej steklenici.

POHVALNO PISMO.

Gospodu lekarničarju J. HERBABNY na Dunaju.

Dolgo časa sem bila tako slaba, da sem večkrat omedlela. Poskusila sem Vaš polufosforo kisli apneno-železni sirup in prav kmalu mi je zelo odleglo. Okrepela sem ter dobila veselje do jedi in k malu sem popolnoma ozdravela.

Potem pa je zbolela moja 17 letna hčerka in po izreku slavnih dunajskih zdravnikov je obolél levi del pljuč. K malu potem jo je napadla še huda pljučnica, katero je, hvala Bogu, ugodno prebila, ali vsi moči življenja so pri mojej hčerki opesale in bilo se je najhujšega bati. Ker je mono Vaš apneno-železni sirup ozdravil, zato sem ga tudi svojej hčeri dajala in lahko trdim z najboljšo vestjo, da je le on mojemu detetu življenje ohranil in oslabiljeno moč življenja zopet utrdil. Ti vidni uspehi Vaše dobrodojne iznašbe me nagibajo, da Vam, visoko spoštovani gospod, izrekam živo zahvalo v strojem in v imeu moje hčerke. Nama je dal Vaš apneno-železni sirup zaželano pomoč, naj bi jo dal tudi vsem tistim, ki imajo enake bolezni.

Paul Reiner, okrajnoga komisarja vдова.

CENA 1 steklenica 1 gl. 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavoj.

Prosimo, naj se izrečno zahteva apneno-železni sirup od Julija Herbabny in naj se gleda na zgoraj natisneno, od gosposke episano varstveno marko, katera mora biti na vsakej steklenici.

Glavna pošiljatvena zaloga za dežele:

Na Dunaji, lekarnica „sur Barmherzigkeit“ J. Herbabny, Neubau, Kaiserstrasse, 90.

ZALOGE: Carlo Zanetti, lekarnica via nuova 27 — Na Roki: M. Scarpa lekarničar; v Goriot: G. Cristofolotti lekarničar; v Ljubljani: J. Swoboda ul. Trnkozty lekarničar; v Pulji: A. Wassermann lekarničar. 12—8

Tinctura Rhei. Comp. vulgo

FRANCOVA ESENCA

ki jo izdeluje

GABRIEL PICCOLI

lekar „pri angelu“, v LJUBLJANI, na dunajskej cesti.

Pomagala je uže mnogo tisoč ljudem k zdravju, kakor se lahko dokaze iz mnogih pohvalnih pisem. Ta esenca ozdravi bolezni v želodcu in v spodnjem životu, grizo, krč, želodčevno in prehodno mrzlico, zabasanje, hemorjide, rumenico itd., vsa bolezni, ki znajo smrtne postati, ako se za časa ne ozdravijo.

1 steklenica velja 10 kr.

Spod 12 steklenic se ne razpošilja, ktere skupej s zavitkom in poštno pobotnico veljajo gl. 1.40 kr. — Naroči se pri GABRIEL PICCOLI-ju, lekarju „pri angelu“ v Ljubljani, na dunajskej cesti, s poštnim povzetjem.

Spričala.

Prečastni gosp. Gabriel Piccoli, lekarničar „pri angelu“ v Ljubljani.

Srdno se Vam zahvaljujem za poslano mi Vašo izvrstno „Francova esenca“, s katero pomočjo je moja žena v zelo nevarni bolezni popolnoma ozdravela. Ne bom opustil, Vašo izvrstno „Francova esenca“ drugim bolnikom pripravljati, da si z njjo opomore. Se enkrat se vam z mojo ženo vred prelepo zahvaljujem in ostajem s posebnim spoštovanjem zvesto Vam udani

Blagorodni gosp. Gabriel Piccoli, lekarničar „pri angelu“ v Ljubljani.

Ko sem bil zbolel, ponudila mi mi je neka oseba eno steklenico Vaše „Francova esenca“. Rabil sem jo po receptu in imela je tako dober uspeh, da se čutim sedaj popolnoma zdrav. Prosim Vas, pošljite mi še 12 steklenice Vaše „Francova esenca“, da bodo služile nekemu prijatelju. S spoštovanjem Miha Dubič, via del Boscetto št. 14, II. piano.

10—9